

Ciekawym kontekstem dla ostatnich zmian w systemie awansu zawodowego nauczycieli jest bieżący raport NIK. Kontrolerzy byli w kilku resortach i instytucjach nadzoru pedagogicznego oraz w dziesięciu jednostkach samorządu terytorialnego i dwudziestu czterech szkołach publicznych. Łącznie sprawdzono ponad 370 postępowań. Okres objęty kontrolą to lata szkolne 2015/2016 - 2017/2018. Kontrola miała wykazać jaki jest związek między awansem zawodowym a podniesieniem jakości pracy nauczycieli i wynikami pracy oraz potrzebami szkoły, motywacją do dalszego rozwoju po uzyskaniu tytułu nauczyciela dyplomowanego.

W opinii izby, obowiązujący w latach 2015-2017 system awansu zawodowego korzystnie wpływał na proces nauczania i rozwój zawodowy nauczycieli. Przełożyło się to na jakość ich pracy. NIK pozytywnie oceniła zaangażowanie nauczycieli w trakcie stażu poprzedzającego awans na stopień nauczyciela mianowanego i dyplomowanego. Ale jednocześnie odnotowali, że po takim awansie część aktywności zawodowej nauczycieli spada. Stąd apel do MEN o rozważenie wprowadzenia mechanizmu wpływającego na zwiększenie aktywności nauczycieli po uzyskaniu awansu zawodowego. W kontrolowanym okresie nauczyciele mianowani i dyplomowani stanowili trzy czwarte ogółu zatrudnionych. W opinii kontrolerów liczba ta pokazuje, że zdecydowana większość nauczycieli wykazała się skutecznym podwyższaniem kompetencji zawodowych i jakości pracy własnej i szkoły. We wskazanym okresie zaobserwowano też wzrost liczby nauczycieli kontraktowych i stażystów, nastąpił niewielki spadek liczby nauczycieli mianowanych.

Kontrola wykazała, że niektóre postępowania egzaminacyjne i kwalifikacyjne na stopień nauczyciela mianowanego i dyplomowanego nie były w pełni rzetelne. Istotnym problemem w postępowaniach o nadanie stopnia awansu jest też niewłaściwe dokumentowanie przebiegu pracy komisji egzaminacyjnych i kwalifikacyjnych, co stwierdzono w 150 przypadkach. Komisje w raportach nie zamieszczały odpowiedzi udzielanych przez nauczyciela na pytania członków komisji oraz uzasadnienia rozstrzygnięcia komisji. NIK zaleca wyodrębnienie na liście ekspertów wchodzących w skład komisji egzaminacyjnych i kwalifikacyjnych, informacji o zajmowanym obecnie stanowisku przez poszczególnych ekspertów. Oprócz tego również wprowadzenie obowiązku zapewnienia protokolanta spoza składu komisji, odpowiedzialnego za prawidłowe sporządzenie protokołu z przebiegu egzaminu lub kwalifikacji. Do organów nadzorujących awanse nauczycieli izba apeluje o zwiększenie nadzoru na działaniami organów powołujących komisje egzaminacyjne i kwalifikacyjne w celu zapewnienia zgodnego z prawem doboru ekspertów oraz właściwego dokumentowania przebiegu pracy komisji.

NIK stwierdziła, że organy prowadzące szkoły zapewniały nakłady na wspieranie rozwoju zawodowego nauczycieli i stosowały mechanizmy motywujące do dalszego rozwoju poprzez dodatki motywacyjne i nagrody oraz nominacje do nagród przyznawanych przez organy prowadzące i nadzoru pedagogicznego.

NIK o nowym systemie

W opinii Najwyższej Izby Kontroli w świetle zdiagnozowanych przez MEN problemów w funkcjonowaniu systemu awansu zawodowego nauczycieli zmiany są uzasadnione. Uwzględniają one również wniosek NIK skierowany do MEN w 2016 r., gdzie wnioskowano m. in. o wprowadzenie zmian w *Karta nauczyciela* poprzez wydłużenie okresu stażu na stopień nauczyciela kontraktowego. Ale...

W opinii izby, *ustawa o finansowaniu zadań oświatowych* nie uwzględnia w pełni wnioskowanych zmian w zakresie: określenia okresu pobierania dodatku funkcyjnego przyznanego opiekunowi nauczyciela stażysty; wskazania jednolitej w skali kraju procentowej stawki dodatku funkcyjnego dla opiekuna

NIK o awansie nauczycieli

Kategoria: Edukacja, Kultura i Sport

Opublikowano: sobota, 08, wrzesień 2018 15:24

Jarosław Komża

Odsłony: 2130

nauczyciela stażysty; ustalenia dodatkowych wymagań, jakie powinien spełniać nauczyciel, któremu dyrektor powierza funkcję opiekuna nauczyciela stażysty; rozważenia wprowadzenia egzaminu po odbyciu stażu uprawniającego do wykonywania zawodu nauczyciela, zamiast obowiązującej rozmowy kwalifikacyjnej na stopień nauczyciela kontraktowego.

Poza tym, zdaniem kontrolerów wprowadzone od 1 września podwyższenie rangi postępowania na stopień nauczyciela kontraktowego, z poziomu rozmowy kwalifikacyjnej przed komisją szkolną do poziomu egzaminu przed komisją rozszerzoną o członków spoza szkoły, nie realizuje idei wprowadzenia egzaminu dopuszczającego do wykonywania zawodu nauczyciela. Nie doprecyzowano bowiem w rozporządzeniu w sprawie awansu nauczycieli wymagań na stopień nauczyciela kontraktowego w sposób pozwalający komisji na jednoznaczne określenie poziomu przygotowania nauczyciela stażysty do sprawnego wypełniania zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych. Nie wprowadzono więc brakujących w systemie awansu zawodowego mechanizmów weryfikacji przydatności do zawodu nauczyciela.

Istnieje ponadto ryzyko trudności wywiązania się organów sprawujących nadzór pedagogiczny, w szczególności kuratorów oświaty, z obowiązku zapewnienia udziału ich przedstawicieli w składzie komisji kwalifikacyjnych na stopień nauczyciela kontraktowego. Kontrola NIK wykazała bowiem, że ze względu na możliwości kadrowe organy sprawujące nadzór pedagogiczny (także organy prowadzące) nie wykorzystywały uprawnień do delegowania swoich przedstawicieli w charakterze obserwatorów do komisji kwalifikacyjnych.

Ze szczegółowym raportem NIK można zapoznać się [tutaj](#).

Źródło: nik.gov.pl